

PORZJONI RISERVATA

RINUNZJA WIRT

LEGITTIMU KUNTRADITTUR

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

MHALLEF

ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.

Seduta ta' nhar il-Hamis 30 ta' Mejju 2019

Kawza Numru : 28

Rikors Guramentat Numru : 923/2016/LSO

1) Carmelo Magri (K.I. 487859M)

2) Angelo Magri (K.I.164563M)

vs

1) Peter Magri (K.I. 0548857M)

2) Mario Magri (K.I. 0452282M)

3) Anton Magri (K.I. 0031288M)

4) Miriam Sciberras (K.I.745960M)

II-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors mahluf guramentat ta' Carmelo Magri (K.I.487859M) u Angelo Magri (K.I. 164563M) datat 14 ta' Ottubru 2016 fejn Carmelo Magri bil-gurament tieghu kkonferma:-

III I-partijiet kollha huma l-eredi *tad-decujus* Maria Magri li mietet nhar is-16 ta' Frar 2016 u dan kif jidher mill-anness certifikat tal-mewt (Dok A);

III permezz ta' kuntratt ta' donazzjoni fl-atti tan-Nutar Jean Carl Debono tas-sitta u ghoxrin (26) ta' Gunju tas-sena elfejn u erbatax (2014) (kopja annessa u mmarkata Dok B) id-decujus Maria Magri kienet iddonat lill-intimati Mario u Anton Magri u Miriam Sciberras kwart (1/4) indiviz mir-raba' formanti parti mill-ghalqa 'Tal-Hniena', kull wiehed;

III inoltre permezz tal-istess kuntratt ta' donazzjoni, id-decujus Maria Magri iddonat lill-intimati Mario u Anton Magri, nofs (1/2) tas-sehem indiviz jew kwalunkwe sehem iehor verjuri mir-razzett maghruf bhala 'Magri Farmhouse', gia formanti parti mill-ghalqa msejha 'Tal-Hniena', fil-kontrada

tal-Hnieni, limiti tal-Qrendi u kif ukoll is-sehem indiviz ta' wiehed minn tnax (1/12) mill-passagg komuni formanti parti mill-ghalqa imsejha "Tal-Hnieni" fil-kontrada tal-Hnieni limiti tal-Qrendi;

Illi *di piu'* bl-istess kuntratt ta' donazzjoni, id-decujus Maria Magri iddonat lill-intimata Miriam Sciberras kwart (1/4) sehem indiviz mill-passagg komuni formanti parti mill-ghalqa msejha "Tal-Hnieni", fil-kontrada tal-Hnieni;

Illi permezz tat-testment tagħha tat-2 ta' Lulju 2014 (Dok C), id-decujus Maria Magri halliet numru ta' prelegati lill-intimati;

Illi l-esponenti irrinunzjaw ghall-wirt ta' ommhom kif magħmul bit-testment (*vide* digreti annessi u mmarkati Dok D u Dok E rispettivament) u qed jagixxu ghall-porzjoni riservata tagħhom u għalhekk sejrin jitkolu r-riduzzjoni tad-donazzjonijiet u tal-prelegati surreferiti *ai termini* tal-Art 647-653 tal-Kodici Civili (Kap. 16) sabiex din ir-riduzzjoni jkollha l-effett li l-prelegati surreferiti u d-donazzjonijiet surreferiti u kwalsiasi donazzjoni ohra lill-intimati li d-decujus setgħet għamlet f'hajjitha jergħu jidħlu fl-eredita' tad-decujus Maria Magri;

Illi l-esponenti għalhekk qegħdin jadixxu lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex previa illi hija taccerta l-konsistenza tal-eredita' ta' Maria Magri okkorrendo permezz ta' Periti Nominandi, tillikwida s-sehem tal-porzjoni riservata dovuta lir-rikorrenti;

Ghaldaqstant jghidu l-intimati għalfejn dina l-Onorabbli Qorti m'għandhiex, prevja kull dikjarazzjoni necessarja:

1. Taccerta l-konsistenza tal-eredita' ta' Maria Magri;
2. Tiddikjara u tiddeciedi illi t-testatrici Maria Magri, permezz tal-prelegati u d-donazzjonijiet surreferiti u permezz ta' kwalsiasi donazzjoni ohra li tista' tirrizulta, eccediet il-parti disponibbli tal-eredita' tagħha;
3. Tirriduci b'mod proporzjonat tali prelegati u donazzjonijiet fil-limiti tal-parti disponibbli fit-termini tal-art 647 - 653 tal-Kodici Civili;
4. Tillikwida u tikkwantifika s-sehem fl-eredita' il-porzjoni riservata tal-esponenti Carmelo Magri u Angelo Magri mill-eredita' ta' Maria Magri;
5. Tikkundanna lill-intimati bhala eredi ta' Maria Magri jhallsu l-ammont hekk likwidat rappresentanti l-porzjoni riservata dovuta lilhom;

Bl-ispejjez u l-imghaxijiet mid-data tal-mewt tad-decujus Maria Magri, ossija mid-data tas-16 ta' Frar 2016, kontra l-intimati minn issa ingunti għas-subizzjoni tagħhom;

Rat li din il-kawza giet appuntata għas-smigh għas-seduta tad-29 ta' Novembru 2016.

Rat ir-risposta guramentata ta' Miriam Sciberras (K.I. nru. 745960(M)) datata 8 ta' Novembru 2016 (fol 32) fejn bil-gurament tagħha Miriam Sciberras (K.I. nru. 745960(M)) ddikjarat u kkonfermat s-segwenti:

1. Fl-ewwel lok, jingħad illi r-rinunzja tar-rikorrenti ma tiswiex, u dan *stante l-fatt* illi kif se jigi muri waqt is-smigh ta' dan ir-rikors guramentat, ir-rikorrenti accettaw il-wirt b'mod tacitu billi għamlu atti li bilfors ifissru li huma riedu jaccettaw il-wirt, u dan kif jghid l-artikolu 850 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Fit-tieni lok, mingħajr pregudizzju għas-suespost, kemmil darba din l-Onorabbli Qorti ma tqisx illi sehhet accettazzjoni tacita kif ingħad fl-ewwel eccezzjoni, se jirrizulta illi f'kull kaz, il-valur ta' dak mehud u mizmum mir-rikorrenti mill-assi tal-mejta Maria Magri jeccedi sostanzjalment il-valur tas-sehem riservat illi din l-Onorabbli Qorti tista' tqis illi jmisshom. F'kull kaz, dejjem jehtieg illi jigu rispettati d-dispozizzjonijiet tal-artikoli 615, 620 (2), 620 (4) u 620 (5) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Fit-tielet lok, f'kull kaz, l-esponenti intimata la għandha tbat i-l-ispejjeż tal-kawza u lanqas l-imghax mitlub; dan *stante l-fatt* illi qabel ressqu dan ir-rikors guramentat, ir-rikorrenti qatt ma indenjaw ruhhom jibagħtu u/jew jinnotifikaw lill-esponenti intimata b'xi forma ta' interpellazzjoni ghall-hlas tal-porzjon riservat issa pretiz;

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti, u b'riserva li l-esponenti jressqu kull eccezzjoni ulterjuri illi jistghu jkunu awtorizzati jressqu skont il-ligi, u minghajr pregudizzju ghal kull jedd tal-esponenti fil-konfront tal-partijiet jew min minnhom.

Rat ir-risposta guramentata ta' Peter Magri (K.I. 548857(M), Mario Magri (K.I. 452282(M) u Anton Magri (K.I. 0031288(M) datata 8 ta' Novembru 2016 (fol 36) fejn bil-gurament ikkonfermaw:

1. Illi preliminarjament l-atturi ghalkemm irrinunzjaw ghall-wirt ta' ommhom, din ir-rinunzja ma hijiex valida u dana peress illi huma kienu accettaw l-eredita` tagħha diga` meta qasmu u hadu assi partikolari li ddevolvew minn dan il-wirt, u għamlu atti ta' eredi u għalhekk isegwi li kien hemm l-accettazzjoni tacita kif provdut fl-Artikolu 850 tal-Kodici Civili;
2. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, jigi rilevat li sakemm ma tigix sorvolata din l-ewwel eccezzjoni l-ebda mit-talbiet tal-atturi ma jistghu jigu decizi fil-mertu;
3. Illi preliminarjament ukoll: Mario Magri u Anton Magri ma humiex il-legittimi kontraditturi ta' din il-kawza *stante* li mhux minnu li huma eredi tad-defunta Maria Magri li mietet nhar is-16 ta' Frar 2016;
4. Illi in oltre, kontestwalment mal-prezentata ta' din il-kawza Peter Magri qiegħed ukoll jirrinunzja ghall-eredita` ta'

ommu, kopja tan-nota ta' rinunzia hija hawn annessa u mmarkata bhala 'Dokument PM1';

5. Illi ghalhekk lanqas Peter Magri ma huwa l-legittimu kontradittur f'din il-kawza u għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju;
6. Illi għalhekk fil-mertu l-esponenti jecepixxu s-segwenti eccezzjonijiet:
 - a. Illi *in vista* tal-preliminari, *stante* li l-ebda wieħed mill-esponenti ma huwa eredi ta' Maria Magri - tichad it-talbiet kollha fil-konfront tagħhom bl-ispejjez kontra l-istess atturi;
 - b. Illi peress illi l-atturi huma wkoll eredi tad-defunta Maria Magri peress li wettqu atti ta' eredi, tichad it-talbiet kollha fil-konfront tal-esponenti *stante* li ma humiex intitolati ghall-legittima kif qiegħdin jippretendu;
7. Illi mingħajr pregħiduzzu għas-suespost, ma huwiex minnu li Maria Magri eccediet il-parti disponibbli tal-eredita` tagħha u dana kif ser jigi ppruvat fil-kawza;
8. Illi l-atturi, ghalkemm irrinunżjaw diga` hadu hafna minn dak li setgħa jifforma parti mill-eredita` ta' Maria Magri bil-forza u t-theddid, u dan kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;
9. Salv eccezzjonijiet ohra permessibl skont il-ligi;

Bl-ispejjez kontra l-atturi li huma minn issa ngunti in subizzjoni.

Rat il-verbali tas-seduti kollha inkluz dak tat-Tlieta, 15 ta' Jannar 2019 fejn meta ssejhet il-kawza deher Dr Carlos Bugeja ghall-konvenut. Dehret Dr Maxilene Ellul ghal uhud mill-konvenuti. Dr Kris Busietta msejjah tliet darbiet ma deherx. Id-difensuri prezenti nfurmaw lill-Qorti li l-provi ngabru biss fuq it-tielet (3), ir-raba' (4) u l-hames (5) eccezzjoni tal-patrocinati ta' Dr Maxilene Ellul, hekk kif ivverbalizzat fis-seduta tal-25 ta' Settembru 2018. Ghaldaqstant, il-Qorti kkonfermat d-digriet tagħha tat-23 ta' Mejju 2017, fis-sens li n-noti u s-sentenza *in parte* għandha tingħata fuq dawn it-tliet eccezzjonijiet u mhux fuq l-ewwel eccezzjoni tal-istess partijiet u tal-patrocinati ta' Dr Carlos Bugeja. Il-Qorti estendiet it-terminu ghall-prezentata tan-nota ta' Peter, Mario u Anton Magri, u dan fi zmien gimgha mil-lum, u l-intimati l-ohra jkollhom ghoxrin (20) jum għan-nota responsiva. Il-kawza giet differita għal sentenza in parte *in difetto ostacolo* għat-28 ta' Marzu 2019 fid-9:30a.m. Aktar tard deher Dr John Gauci ghall-atturi li ha konjizzjoni ta' dan il-verbal.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' Peter Magri, Anton Magri u Mario Magri datata 22 ta' Jannar a fol 270 tal-process.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta' Carmelo Magri u Angelo Magri konvenuti datata 11 ta' Frar 2019 a fol 277 tal-process.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. **KONSIDERAZZJONIJIET**

Ikkonsidrat li permezz tal-kawza odjerna, l-atturi qed ifittxu l-hlas tal-porzjoni rizervata lilhom spettanti mill-wirt ta' Maria Magri, li mietet fis-16 ta' Frar 2016 kif ukoll ir-riduzzjoni tal-prelegati u donazzjonijiet maghmula mid-decuius favur l-intimati fejn setghet eccediet il-porzjoni rizervata skont il-ligi.

Illi din hija sentenza *in parte* fuq it-tielet, ir-raba', u l-hames eccezzjonijiet sollevati mill-intimati, fejn jikkontendu li Mario Magri u Anton Magri mhumiex il-legittimi kontraditturi, *stante* li mhuwiex minnu li huma l-eredi tad-defunta Maria Magri. Inoltre', *stante* li Peter Magri irrinunzja ghall-eredita` ta' ommu, lanqas Peter Magri ma huwa l-legittimu kontradittur.

Rizultanzi fattwali:

Jirrizulta li d-decujus Maria Magri mietet fis-16 ta' Frar 2016, kif jidher mill-att tal-mewt esebit Dok A. Permezz ta' testament tagħha datat 2 ta' Lulju 2014, Dok C, hija halliet numru ta' prelegati lill-intimati. Jirrizulta wkoll, li permezz ta' kuntratt ta' donazzjoni datat 26 ta' Gunju 2014, Dok B, hija iddisponiet b'diversi donazzjonijiet favur Mario Magri, Anton Magri u Miriam Sciberras. Sussegwentement ghall-mewt ta' Maria Magri, ir-rikorrenti irrinunzjaw ghall-wirt ta' ommhom, kif jidher mid-digreti esebiti, Dok D u Dok E mar-rikors promotur.

Jirrizulta, inoltre, li permezz tat-testment tagħha a fol 13 et sequens, it-testatrici istitwiet b'eredi universali ta' gidha kollha lil erba' uliedha, Miriam Sciberras, Peter Magri, Angelo Magri u Carmelo Magri. Billi Carmelo u Angelo Magri irrinunzjaw ghall-wirt, u hekk għamel fil-mori Peter Magri, l-unika werrieta hija l-intimata Miriam Sciberras.

Provi:

Maria Anna sive Miriam Sciberras xehdet permezz ta' affidavit (fol 85-87) u qalet, li sa minn meta kellha erbatax-il sena hija tat sehem kbir ghall-genituri tagħha, tagħmel xogħol tad-dar u tghin fil-hanut ta' missierha. Fl-ahhar snin qabel ma mietet, ommha kienet tabita magħha. Qalet li hutha Carmel u Anglu kienu hadu bosta affarrijiet fosthom kamra għan-negożju u raba'. Qalet, li missierha lil ommha kien hallilha l-uzufrutt għalhekk, meta ommha kienet talbet il-kera ta' din il-kamra lil Carmel, ma riedx itiha l-ebda kera. Qalet li ommha hallitilha bicca raba', bhal ma kienet halliet lilhom, izda tinsab imcaħħda minnha ghax qed jahdmuha uliedhom.

Mario Magri xehed permezz ta'affidavit (fol 69) u qal li hu u huh mhumiex eredi tan-nanna Maria Magri, u missieru Peter Magri kien irrinunzja ghall-eredita` tan-nanna. Qal li huma dejjem irrispettaw u hadu hsieb in-nanna meta kienet għadha hajja, kuntrarjament għal Angelo u Carmelo li issa qed jitkolbu s-sehem riservat.

In kontro-ezami (fol 118-121) qal, li misseru Peter Magri ma ha l-ebda oggetti wara l-mewt tan-nanna. Qal li missieru

ghadu jahdem ir-raba' li thalliet lilu bi qbiela. Spjega li hemm il-makkinarju tar-raba' msakkar f'kamra u kien ra lill-kugini, it-tfal ta' Anglu, juzawhom. Mistoqsi qattx ra liz-zijiet jiehdu makkinarju jew flus, qal li le. Qal, li kien ra liz-zijiet Carmelo u Angelo Magri isakkru bil-forza l-kamra fejn kien jinzamm dan il-makkinarju qabel il-mewt tan-nanna fi Frar 2015.

Peter Magri xehed permezz ta' affidavit (fol 70) u qal li uliedu Mario u Anton mhumix eredi ta' ommu Maria Magri li mietet nhar is-16 ta' Frar 2016. Qal li hu kien irrinunzja ghall-eredita` ta' ommu u ghalhekk lanqas u mhuwa eredi. Qal li hutu kienu hadu diversi affarijiet li jappartjenu ghal-ommu bhal ghamara, flus u ingenji, li jahdnu r-raba' bihom.

In kontro-ezami qal, (fol 122-124)¹ li jikkonferma dak li xehed Mario Magri. Qal li hu minghand ommu ma ha xejn, u ma jafx x'kellha ommu. Qal li hutu għandu tlieta u ma jafx jindika min minnhom ha l-affarijiet ta' ommu.

Carmelo Magri xehed permezz ta' affidavit (fol 71-80) u qal li l-inkwiet beda, meta rcieva ittra mingħand Woods Advocate fis-27 ta' April 2016, sabiex ihallas l-ammont ta' €7,740.85. Qal li jahseb li t-testment tas-7 ta' Lulju 2009 ma huwiex korret ghax ommu giet sfurzata biex tagħmel dan. Qal li fuq kollox ma jaqbilx mal-argument ta' oħtu Miriam, li t-testment tas-sena 2002, kien qed itiha d-dritt li titlob lura dawn il-flus mingħandu. Hu kkonferma li hu kien għamel zmien flimkien ma' huh, jorqod ma' ommu u kien responsabbli jagħtu l-pilloli lill-genituri tagħhom, u lil ommhom.

¹ Seduta tal-5 ta' Ottubru 2017.

In kontro-ezami qal li kontrarjament ghal dak li xehed huh Peter Magri jaf li xi bcejjec ta' ghamara haduhom it-tfal ta' ohtu Miriam. Qalli hu u huh Anglu Magri rrinunzjaw ghall-wirt ghax ma kienu hadu assolutament xejn, izda dak li kien hemm haduhielhom lura, u spjega, li fit-testment ta' ommu u missieru jiftakar li kien hemm zewg dwejriet fir-razzett, u wara sar jaf li ommu regghet hadithom lura. Qal li hu m'ghandux cavetta tal-kamra tar-razzett izda tax-xatba biss. Semma li c-cavetta ta' din il-kamra qegħda għand it-tifel ta' huh Anglu. Qal li l-indirizz ta' ommu kien 15, 16, 17 Santa Maria Street, Qrendi. Qal li ma jafx jekk huh għandux ic-cavetta ta' dan il-fond izda meta jghaddi gieli jara l-bieb miftuh, u fil-post jarah hemmhekk iva, ghax għandu l-ingenji li jahdem bihom hu. Qal li lil missierhom wirtuh l-erba' ahwa, ma kienx hemm rinunzji ghall-wirt ta' missierhom.

Anton Magri xehed (fol 132-136)² u qal, li hu iben Peter Magri, u rigward Magri Farmhouse fil-Qrendi, qal, li juzaw ir-razzett u qal li hemmhekk, m'ghandux ingenji. Mistoqsi dwar kamra fejn ir-razzett, u kmamar ohra, qal li l-kmamar l-ohra qegħdin fuq Nenu u Anglu, iz-zijiet hut missieru.

It-tielet eccezzjoni:

Illi gie eccepit li Mario Magri u Anton Magri ma humiex il-legittimi kontraditturi ta' din il-kawza *stante* li mhuwiex minnu li huma eredi tad-defunta Maria Magri li mietet fis-16 ta' Frar 2016. Dan jirrizulta minn qari tat-testment, izda jirrizulta wkoll li huma legatarji tat-testatrici.

² Seduta tat-18 ta' Jannar 2018.

Difatti, fil-Hames artikolu tat-testment, it-testatrici halliet lin-neputajiet tagħha Mario Magri u Anton Magri l-intier tat-tarag ezistenti biex titla' fuq il-bejt tar-razzett, kif ukoll, il-kmamar u l-passagg ta' quddiemhom. Illi l-istess testatrici ddikjarat li hija taf li l-immobbl li qed jithalla permezz ta' dan il-legat ma kienx tagħha, *stante* li s-sehem jappartjeni lill-imsemmija legatarji filwaqt li s-sehem l-iehor jappartjeni lil Angelo u Carmelo ahwa Magri li huma obbligati li jitrasferixxu favur Mario u Anton Magri kwalsiasi sehem li huma għandhom minn dan il-legat.

Inoltre permezz ta' kuntratt ta' donazzjoni fl-atti tan-Nutar Jean Carl Debono (Dok B), it-testatrici iddonat favur l-istess intimati *in solidum* is-sehem indiviz hemm dikjarat tagħha minn diversi immobbl.

Ikkonsidrat li skont **l-artikolu 650 tal-Kodici Civili**, meta l-valur tad-donazzjonijiet jaqbeż is-sehem jew hu daqs is-sehem li minnu seta' jagħmel it-testatur, id-dispożizzjonijiet kollha tat-testment jibqgħu mingħajr effett. Kemm-il darba d-dispożizzjonijiet b'testment ikunu jaqbżu s-sehem li minnu seta' jagħmel it-testatur, jew il-biċċa ta' dan is-sehem li tibqa' wara li jinqata l-valur tad-donazzjonijiet, it-tnaqqis isir *pro rata*, mingħajr ebda għażla bejn werrieta u legatarji.³ (sottolinear ta' din il-Qorti).

Ikkonsidrat, inoltre, li ghalkemm is-sehem riservat jithallas fi flus, meta l-legat imholli *per se* jkun jilledi d-dritt tal-legittima ghax ikun jaqbez is-sehem li t-testatur seta' jiddisponi minnu, l-obbligu għar-rettifikazzjoni tas-sitwazzjoni ma

³ Art.651 tal-Kap.16

jistriehx fuq l-eredi, izda fuq il-legatarju in kwistjoni. L-ghazla li, mhux li jhallas il-legittima, izda li jhallas ammont sabiex tkun rettifikata s-sitwazzjoni, tivvinkola lill-legatarju u mhux lill-eredi. Din hija regola li tista' titqies bhala eccezzjoni għar-regola l-ohra generali li fil-kaz ta' hlasijiet ta' legati, djun tal-eredita' u anke tal-leggittima jithallsu mill-eredi, sakemm legat fih innifsu ma jaqbizx is-sehem li seta' jiddisponi minnu t-testatur, bil-konsegwenza li jilledi d-drittijiet tal-leggħimtarju. Dan qed jingħad minkejja li bhala regola, bis-sahha ta' **artiklu 939 tal-Kodici Civili**, huma l-werrieta bejniethom li jridu jhallsu d-djun tal-wirt f'dik il-porzjoni u b'dak il-mod li jkun ordna t-testatur.

Difatti l-artikolu **653.** (1) tal-Kap 16 jiddisponi li:

"Meta l-legat suġġett għat-tnaqqis ikun ta' ħaġa li minnha l-biċċa li taqbeż is-sehem li minnu t-testatur seta' jagħmel tista' tinfired bla xkiel u bla ħsara, it-tnaqqis isir bil-mezz ta' din il-firda.

(2) Iżda, kemm-il darba din il-firda ma tkunx tista' ssir mingħajr xkiel u ħsara, il-legatarju jista', jekk irid, iñallas bi flus dak li jkun imissu jagħti lill-parti li tkun qiegħda titlob it-tnaqqis."

Ikkonsidrat li gjaladarba l-intimati Mario u Anton Magri huma legatarji u donatarji, fejn qed jintalab ukoll ir-riduzzjoni tal-legati u tad-donazzjonijiet, isegwi li huma legħetti kontraditturi f'din il-kawza. Mhux biss minhabba r-rimedju li qed jintalab, liema pretensjoni imressqa mir-rikorrenti għad

trid tigi mistharrga, imma anke billi għandhom interess ghall-finijiet tal-likwidazzjoni tal-porzjoni riservata fejn jigu stabbiliti l-valuri mehtiega tal-assi ereditarju.

Għaldaqstant, tichad it-tielet eccezzjoni tal-intimati.

Ir-raba' u l-hames eccezzjonijiet:

Dawn iz-zewg eccezzjonijiet huma konnessi, kwindi ser jigu trattati flimkien.

Illi gie eccepit fir-raba' eccezzjoni, li l-intimat Peter Magri irrinunzja ghall-eredita` ta' ommu kif fil-fatt jirrizulta mid-dokument tan-nota tar-rinunzja, anness mar-risposta Dok PM1. Għalhekk, eccepixxa li hu m'huwiex il-legittimu kontradittur f'din il-kawza.

B'referenza għar-rinunzja ghall-wirt, **l-artikolu 860(1) tal-Kap 16** jipprovdi li r-rinunzja ghall-wirt ma tistax tkun prezunta. F'dan il-kuntest, issir referenza ghall-kaz fl-ismijiet **Joseph Gauci et vs Jane Galea et**, P.A. deciza fit-3 ta' April 2003 fejn ntqal: “.....u allura jekk il-werrieta ma jkollhomx pussess tal-hwejjeg tal-wirt u ma jagħmlux atto di eredita`, huma jistgħu, f'kull zmien jirrinunzjaw ghall-wirt.” (Ara wkoll **Borg noe vs Camilleri et**, deciza fit-2 ta' Novembru 1995 - App.Civ.)

Fil-kaz in ezami, gie esebit l-att ta' rinunzja magħmul quddiem il-Qorti Civili (Giurisdizzjoni Volontarja) fl-10 ta' Novembru 2016 (fol 39) minn fejn jirrizulta li hu rrinunzja ghall-wirt ta' ommu Maria Magri.

L-atturi qed jikkontestaw din ir-rinunzja billi jsostnu li l-intimat Peter Magri ghamel diversi atti li jikkostitwixxu *atti di erede*, fosthom isemmu kawza fl-ismijiet **Carmelo Magri et v Peter Magri et** (Cit. 811/2014/MCH) fejn Peter Magri talab li jsir trasfuzjoni tal-gudizzju f'ismu minnflok ommu, Maria Magri li kienet konvenuta f'dawk il-proceduri. Din it-talba saret permezz ta' rikors maghmul minnu ***bhala wiehed mill-eredi tal-konvenuta Maria Magri.***⁴ Fix-xhieda Peter Magri, ikkonfrontat b'dan ir-rikors, wiegeb li ma kienx jaf jaqra.

Illi madanakollu, il-fatt li Peter Magri irrinunzja ghall-eredita' ihalli lil Miriam Sciberras fil-veste tal-unika eredi. Dan ma jnaqqas xejn mill-effikacija tal-kawza odjerna, li hija korrettamente impostata kontra l-eredi, d-donatarji u l-legatarji. Peter Magri mhuwiex fost dawn u din il-Qorti ma tarax kif, gjaladarba qed jghid li irrinunzja ghall-wirt, ghall-fini ta' din il-kawza, għandu jibqa' tenut li jwiegeb għat-talbiet attrici.

Għaldaqstant, tilqa' r-raba' u l-hames eccezzjonijiet tal-intimati. Tiddikjara li Peter Magro mhuwiex il-legittimu kontradittur f'dan il-kaz u tilliberah mill-osservanza tal-gudizzju.

Billi r-rinunzja saret fil-mori ta' din il-kawza, il-Qorti ser tordna li Peter Magri ihallas l-ispejjeż gudizzjarji tieghu

⁴ Nota sottomissionijiet tar-rikorrenti a fol 279

III. KONKLUZJONI:

Illi ghalhekk, ghal dawn il-motivi, din il-Qorti **taqta'** u **tiddeciedi** billi, ghar-ragunijiet spjegati, tichad it-tielet eccezzjoni, filwaqt li tilqa' ir-raba' u l-hames eccezzjonijiet, u konsegwentement tillibera lil Peter Magri biss mill-osservanza tal-gudizzju *stante* li mhuwiex il-legittimu kontradittur ghal din il-kawza. Tordna l-kontinwazzjoni tal-kawza.

L-ispejjez jigu determinati mas-sentenza finali ghajr ghall-ispejjez ta' Peter Magri li jigu sopportati minnu.

Moqrija.

**Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
30 ta' Mejju 2019**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
30 ta' Mejju 2019**